

Winterberg-Winterberg (209 km).

Hoogtepunten.

1. *De afdaling en de klim van 13% in het dal bij Elkeringhausen.*
2. *Smalle weggetjes, vele kleine bochten en een uitnodiging in Düdinghausen.*
3. *Een uitstapje naar Willingen met toeristische attracties.*
4. *De weelderige bloemenpracht en schitterende panorama's bij Wellinghausen.*
5. *Toeren tussen kilometers lange gele koolzaadvelden in de omgeving van Goldhausen.*
6. *Een afdaling met vergezichten door het centrum van Vöhl naar de Edersee.*
7. *De Edersee met het slot Waldeck en de bijna 400 meter lange dam.*
8. *Het berijden van smalle achteraf weggetjes bij het stille Edertal.*
9. *Eenzaam toeren door ongerepte bossen langs een leanderende Eder.*
10. *Bij Glindfeld denkt u alleen op de wereld te zijn en ziet plots een vakantiepark.*

Routebeschrijving

Het stadje **Winterberg** (stadsrechten in 1270) is diep gelegen in het Sauerland en heeft een unieke ligging tussen de hoogste bergen. U vindt er de Altastenberg, de Neuastenberg en de hoogste, de Kahler Asten (841m) waar de Ruhr en de Lenne ontspringen. Door deze unieke ligging en het middelgebergte klimaat, mag Winterberg de naam 'Heilklimatologisches Kurort' dragen. Omdat er geen industrie in de buurt is, vindt u er een relatief schone lucht welke voor zenuw- en hartkwalen een geneeskrachtige werking schijnt te hebben. In de zomer is het in Winterberg een stuk stiller dan in de wintermaanden en aantrekkelijk voor de wandelaar, de mountainbiker en natuurlijk de motorrijder. Leuke winkelstraatjes, meer dan 100 kilometer aan wandelwegen, vele mountainbiketochten en ongekende toermogelijkheden liggen op u te wachten. Deze tocht gaat door een gedeelte van Sauerland en het Hessische Bergland, waar de belangrijkste ingrediënten: vulkanische bergen, burchten, bronnen, landerijen, bomen en veel vakwerkhuisen zijn. Dit is het gebied waar de gebroeders Grimm in de 19^e eeuw hun beroemde sprookjes optekenden. Door de geïsoleerde ligging kunt u nog steeds proeven van de enigszins sprookjesachtige sfeer. Het Hessische Bergland dat tegen de voormalige DDR grens wordt, met uitzondering van o.a. de Vogelsberg en de Eder Stausee, niet zo druk bezocht. Dit is ook het geval met de route die u vandaag rijdt, schitterende smalle wegen door een dromend landschap met veel prachtige uitzichten over bergen, dalen, velden en water. De afwisseling van fraaie dorpen en magnifieke natuur is opmerkelijk en zal u de gehele tocht blijven verbazen. Na een stevig ontbijtbuffet, draait u na enkele kilometers het dal in op weg naar **Elkeringhausen**. Daar ontmoet u naast de plaatselijke VVV het kleine riviertje de Orke waarlangs een wandeling van 8 km door het Orketal naar Medelon tot de mogelijkheden behoort. Twee kilometer steile klim van 13% brengt u na Elkeringhausen op de Höhenstrasse, waar de beloning bestaat uit vergezichten en een drukke L740. In het eerstvolgende dorp dat de naam Küstelberg draagt, verlaat u de weg naar Medebach en beland langs de loop van de Hellebach in een dal met de plaatsen **Wissinghausen**, **Deifeld** en **Referinghausen**. Opvallend is dat in deze streek bijna alle plaatsen op

Hausen eindigen. Opvallend zijn ook de borden voor spelende kinderen, maar aangezien afdalen over smalle weggetjes evenveel ervaring vereist als omhoog gaan en gezien het beschadigd wegdek en de vele kleine bochten zijn ze niet overbodig. Anders is het in **Deifeld** dat vakwerkhuisen, een oud kerkje en nieuwe met kinderkoppen geplaveide smalle straten heeft, dus met nat weer zeer glad. Na Deifeld gaat u vierkilometer in het dal afzakken, steeds verder weg van de bewoonde wereld en plots een uitnodiging voor het Dorffest in **Düdinghausen** waar alleen de stiftskerk uit 1100 nog meer aandacht opeist. De weg L854 draait door naar **Usseln** en **Willingen** die aan de rand van het Naturpark Diemelsee en aan de voet van de Kahle Pön (774m) liggen. Het Kneipp-kuuroord Willingen is een en wintersportplaats, zeer geliefd bij de Nederlanders en zeker een bezoek waard. Als toeristische attracties heeft Willingen o.a. de Schiefergrube 'Christine' waar voormalige mijnwerkers tonen hoe er van 1863 tot 1971 zwaar geploeterd werd, de brouwerij en de glasblazerij. U slaat rechtsaf richting **Welleringshausen** en toert door een weids dal met rondcirkelende roofvogels en absolute stilte. De bloemenpracht is weelderig, overal is groen en het ene panorama rolt na het andere voorbij. De droom wordt op de B251 die Willingen met **Korbach** verbindt, wreed verstoord want de drukke verkeersader ligt er niet alleen voor de toerder. Aan de rand van het zwaar beboste Waldecker Land ligt het winkelstadje Korbach met zijn gezellige Altstadt. Korbach is een van de weinige Duitse stadjes waar de dubbele middeleeuwse stadsmuur niet werd neergehaald, zelfs de oude huizen hebben ze er nog op laten staan. U gaat bij **Neerdar** naar rechts en rijdt onderlangs de Wipperberg (529m) en de Sengelscheid (494m) door de gehuchten **Bömighausen**, **Alleringhausen** naar **Goldhausen**. De naam zegt al iets maar niet voldoende want in mei in het natuurgebied van Goldhausen / **Nordenbeck** / **Nieder-Ense** rondtoeren wil zeggen gele kleuren bekijken. Kilometers ver reiken de gele koolzaadvelden, waar tussendoor tot **Dorfitter** smalle slingerende weggetjes klimmen en dalen. De B252 op en het Hessische Bergland in bij de knusse vakwerkhuisen die bij het aan de westzijde van de Edersee liggende **Herzhausen** horen. Daar gaat u de Eder Stausee bekijken. De Edersee is een van de weinige stuwmeren die niet aangelegd zijn, maar een vulkanische oorsprong hebben. Het meer is met zijn 1200 ha een van de grootste van Duitsland en gezien de vele campings, hotels en strandbaden een belangrijk recreatiegebied. Het is stil op het water want buiten de rondvaartboten zijn motorboten op het meer niet toegestaan. Lekker klimt de brede weg naar **Vöhl** en de Hüttenberg (395m), vanwaar u via het centrum van Vöhl naar de See kunt afdalen. Een schitterend uitzicht over de aan de overzijde van het meer liggende niet toegankelijke Ederhöhen krijgt u vanaf de Hohe Fah. U vervolgt via **Basdorf** en krijgt vervolgens afdalingen van 10% die u naar de brug bij **Nieder-Werbe** en naar een pauze plek voeren. Wij stopten bij Hotel restaurant Haus Am See in **Waldeck-West**, werden als echte klanten behandeld en hadden het naar de zin. Goed eten vlotte bediening en betaalbare prijzen. Even een blik omhoog en daar staat hij dan, de trots van **Waldeck**, ruim 175 meter boven de Eder Stausee op een steile berg. Het prachtig gelegen 12^e eeuwse stamslot van de vorsten van Waldeck-Pyrmont staat fier op de uitkijk, met een stoeltjes lift kunt u er naar toe. Vanaf het bovenliggende terras heeft u dan een ver uitzicht over het stuwmeer en het Edertal. Even verder kunt u de bijna 400 meter lange dam van het meer op, waar o.a. de waterstand voor de scheepvaart in de Weser wordt geregeld. In de nabijheid van de dam bevinden zich ook nog twee elektriciteitscentrales. Na de dam reden wij rechts naar **Hemfurt-Edersee**, de weg bleek zeer mooi maar liep na 6 kilometer

in een beschermd natuurgebied achter Bringhamen vast, dus u weet het. Frankenberg heet de streek waar u na de rivier de Eder overgestoken te hebben op af gaat. Het eerste gedeelte bij **Giflitz** is ruim van opzet, maar spoedig toert u na **Reitzenhagen** door smalle dalen op achteraf weggetjes rond. U bekijkt **Albertshausen** en toert door het stille Edertal **Gellershausen** binnen, waar op de hoek van Am Raine wat toeschouwers staan. U bekijkt het leuke plaatsje en gaat het Wesertal in op weg naar **Frankenau**. Ook hier beland u weer op een smalle weg die de hoogte ingaat en na enkele fikse afdalingen via Frankenau, **Allendorf** en **Dainrode** langzaam naar het stadje **Frankenberg** toeschuift. Wilt u Frankenberg bekijken, het is een stad die eigenlijk uit twee gedeelten bestaat, de Unter- en Obermarkt. Frankenberg heeft ook een prachtige 'Altstad' met een autovrij centrum en leuke winkelstraatjes. Ook het mooie Rathaus uit 1509, het Steinhaus uit 1204 en de vele vakwerkhuisen zijn een wandeling waard. Bij Frankenberg kan het gas wat verder open, de wegen worden breder en u krijgt 17 kilometer de tijd om te kijken of uw motor nog meer versnellingen heeft dan de drie die tot op heden gebruikt zijn. Bij **Wiesefeld** verlaat u de doorgaande weg en de bossen, gaat weer genieten van kleine dorpen met vergezichten en komt bij **Battenberg** het Sauerland weer binnen. Battenberg is zo'n typische plaats om eens rustig te bekijken, wat in te gaan winkelen en als pauzestop te gebruiken. U toert verder het Sauerland in en de schoonheid van het landschap neemt toe. Spectaculair is het niet, wel mooi en heerlijk rustig. Ongerepte bossen met eenzame wegen en steeds weer de leanderende Eder die u vergezelt door de dorpen **Dodenau**, **Reddingshausen** en **Elsoff**. De aflossing van de Eder door de Elsoff en de plaatsnamen die veranderen, zijn het enige nieuwe tot aan het ruim 800 jaar oude **Diedenshausen**. De weg wordt slechter en smaller, maar het uitzicht weidser en na een fikse afdaling staat **Hallenberg** op het bord. Boven de daken van de vakwerkhuisen steekt de barokke spits van de St. Heribertkirche uit en plots staat u voor de B236 naar Winterberg. De kerk blijkt een bouwwerk uit de 13^e eeuw te zijn die uitgroeit is tot een Westfaalse hallenkerk met wandschilderingen uit de Renaissance. De eens zo rustige slingerende provinciale weg is uitgegroeid tot een drukke racebaan. Dan maar een ommetje over de klimmende L617 en het Orketal op gaan zoeken. In het kleine **Liesen** met de Sellerberg (672m) en in het mooie **Hesborn** met het achterliggende Hesbornerwald kunt u stille natuurgebieden gaan bekijken. Dit moet wel te voet want ze zijn verboden voor de motor. Even verder kunt u toch naar boven en krijgt het idee dat u alleen op de wereld bent. De Kreuzherrenstrasse in **Medelon** brengt u naar eenzame hoogte waar u, vergezeld van schitterende uitzichten, door het gehucht **Glindfeld** en langs een oud klooster rijdt. Rechts ligt een vakantiepark en het geluid van snelle motoren komt steeds dichterbij. De laatste kilometers toert u, over de bij motorrijders zeer geliefde Hoch Sauerland Höhenstrasse, naar Winterberg.

Musea

- Willingen, Waldmuseum. Flora en fauna van de streek
- Korbach, Museum Korbach. Stadsgeschiedenis van Korbach.
- Waldeck, Burgmuseum. Voorwerpen uit de geschiedenis en uit de 17^e- eeuwse oorlogen tegen de Turken.
- Frankenberg, Museum Thonet. Collectie modern meubelontwerp.

Inlichtingen

Internet: <http://www.sauerland-touristik.de>

Internet: <http://www.schmallenberg.de>

Internet: <http://www.winterberg.de>

Tourist – Info Sauerland, Postfach 1460, D- 59917 Brilon tel. 0049-2961943229.

Tourist – Info Schmallenberg Poststrasse 7, D-57392 Schmallenberg tel. 0049-029729740-0.

Tourist – Info Winterberg, Am Kurpark 6, D-59955 Winterberg tel. 0049-298192500.